

Perinteet

Käsityöt

ITE-taide on nykykansantaidetta.

Se sai Suomessa alkunsa Maaseudun Sivistysliiton ja Kansantaitteenkeskuksen hankkeissa, joissa tutkittiin ja esiteltiin visuaalisen nykykansantaitteen muotoja. Nimitys tulee sanoista itse tehty elämä. ITE-taitteen tunnuspiirteitä ovat itseoppineisuus ja kekseliäisyys.

Kesällä 2005 ITE-taitteen näyttely on ollut esillä nykytaiteen museo Kiasmassa ja Helsingissä laajemminkin. Taidelajin tuntijana on esiintynyt kuvataiteilija Erkki Pirtola. Näin määrittää Wikipedia sanan ITE-taide.

Kävin tutustumassa viitasaarelaiseen ITE- taiteilijaan Aune Kinnuseen Kutemaisen Jokirannassa.

Kun tullaan Kutemaisen asema-alueen ohi hallitsee maisemaa pellon takaa näkyvän rakennuksen seinään tehty reliefi, joka kuvaa tukkirekeä vetävää hevosta ja miestä. Molemmat näyttävät uupuneilta raskaan työtaakan alla. Ulkorakennuksien seiniä täyttävät reliefit, joiden hahmot kuvaavat sitä aikaa, jolloin Aune nuorena tyttönä koki niin riihenpuinnit, kuin vedenkannot korennolla. 15-lapsisen perheen kymmenentenä syntynyt Aune muistelee lapsuuttaan lämmöllä. Vaikka asuminen oli ahdasta, oli sopu hyvä ja isän tahtoa noudatettiin vastaansanomatta. Samassa taloudessa asuivat myös isovanhemmat ja mummo opetti Aunelle monia tärkeitä taitoja. Jokirantaan muuttaessaan Aunen taiteellisuus puhkesi kukkaan. Pihapiirissä kohtaa koko ajan jotakin yllätyksellistä. Ulkoverannan komeat kaaret ovat halki sahatut kärrynpyörät ja koristeelliset kiehkurat hylätyn peltotyökalun osia. Viimeisin löytö on kuusenkäpyjen käyttö erilaisissa koristeissa.

Julkisesti Aunen taita on ollut esillä Kaustisilla, jossa Aune oli myös opettamassa tekniikkaa, missä käytetään sammalta eläinten pinnaksi. Sillä tavalla tehty hevonen tervehtii pihatielle kääntyvää. Lehmä on tällä hetkellä Pariisin ITE-taiteilijoiden näyttelyssä.

Marja-Liisa Kumpunen

